

Sygnatura akt V GC 774/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 03-01-2017 r.

Sąd Rejonowy w Koninie V Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Iwona Szczepańska

Protokolant: p.o. sekretarz sądowy Malwina Lisowska

po rozpoznaniu w dniu 20-12-2016 r. w Koninie

na rozprawie

sprawy z powództwa H. S.

przeciwko M. W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10.791,41 zł (dziesięć tysięcy siedemset dziewięćdziesiąt jeden złotych 41/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 21.06.2016r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.357,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Iwona Szczepańska

Sygn. akt V GC 774/16

UZASADNIENIE

Powód H. S. zażądał zasądzenia od pozwanego M. W. kwoty 10.790,41 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu podkreślił, że dochodzona pozwem kwota stanowi zwrot wpłaconej pozwanemu zaliczki na położenie dachu w budowanej przez powoda hali demontażowej pojazdów. Pozwany bowiem pobrał zaliczkę, lecz nie wykonał przedmiotu zamówienia. Powód więc odstąpił od umowy i zażądał zwrotu zaliczki, czego pozwany nie uczynił. Zaś na roszczenie dochodzone pozwem składa się kwota 10.000 zł tytułem wpłaconej zaliczki i 790,41 zł tytułem skapitalizowanych odsetek liczonych od dnia 02.07.2015r. do dnia wniesienia pozwu.

Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Koninie w sprawie V GNc 773/16 nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 26.07.2016r. zasądził zgodnie z żądaniem powoda.

Pozwany skutecznie złożył sprzeciw od nakazu zapłaty wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu zaprzeczył zawarciu z powodem umowy o roboty budowlane na położenie dachu w budowanej przez powoda hali. Podkreślił, że taką umowę zawarła z powodem A. G.. Pozwany był zaś podwykonawcą tej umowy w wyniku zawarcia w tym celu stosownej umowy z A. G.. Przyznał, że powód wpłacił A. G. zaliczkę w kwocie 20.000 zł na realizację umowy, a którą to, ugodą zawartą w sprawie V GC 356/16 przed tutejszym Sądem zobowiązała się zwrócić tytułem całkowitego zaspokojenia roszczenia powoda wynikającego z pozwu. Zapłata ta miała wyczerpać wszelkie

roszczenia stron wynikające z umowy objętej fakturą proforma o nr 01/06/2014, do której należy również zaliczyć zaliczkę w kwocie 10.000 zł. W sprawie zachodzi zatem przypadek powagi rzeczy ugodzonej.

Sąd ustalił, co następuje:

Strony są przedsiębiorcami.

dowód: okoliczność bezsporna, (...) powoda i pozwanego k. 6 i 7

Powód H. S. dnia 30.05.2014r. zawarł z A. G. umowę na wykonanie i montaż pasa świetlnego oraz montaż płyty warstwowej dachowej z rdzeniem pirowym oraz kompletnym orynnowaniem na budowanej przez siebie hali demontażu pojazdów samochodowych w K.. Powód przekazał A. G. zaliczkę na poczet zakupu materiałów na rachunek bankowy A. G. w kwocie 10.000 zł w dniu 09.07.2014r. oraz 10.000 zł w dniu 11.08.2014r., łącznie 20.000 zł. Powód na powyższe zadanie otrzymał dofinansowanie z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która to Agencja określiła mu termin wykonania prac do końca lutego 2015r. A. G. nie wykonała w sposób należyty przedmiotu zamówienia. Wobec powyższego powód odstąpił od umowy i wezwał A. G. do zwrotu wpłaconej zaliczki.

Zaś w dniu 02.06.2014r. pozwany M. W. zawarł z siostrą A. G. umowę na wykonanie i montaż pasa świetlnego oraz montaż płyty warstwowej z rdzeniem pirowym oraz kompletnym orynnowaniem na powstałej hali powoda w K.. Pozwany otrzymał od A. G. na tę inwestycję wpłaconą przez powoda zaliczkę w kwocie 20.000 zł. Pozwany w dniu 27.06.2014r. zawarł z A. G. kolejną umowę na wykonanie i montaż pasa świetlnego na hali powoda.

Pozwany był więc podwykonawcą A. G. przy montażu dachu na hali powoda w K..

Pozwany jednak nie posiadał żadnego pełnomocnictwa do pobierania jakichkolwiek zaliczek w tym celu.

Natomiast w dniu 20.05.2015r. powód przed tutejszym Sądem wystąpił z pozwem przeciwko A. G. o zwrot zaliczek w kwocie 20.000 zł. W dniu 04.02.2016r. strony zawarły ugodę, mocą której A. G. zobowiązała się zapłacić powodowi kwotę 20.000 zł tytułem całkowitego zaspokojenia roszczeń wynikających z pozwu, a ugoda wyczerpywała jednocześnie wszelkie roszczenia stron wynikające z umowy objętej fakturą VAT proforma nr 01/06/2013 z dnia 30.05.2014

dowód: okoliczności bezsporne, faktura proforma nr 01/06/2014 k. 8 akt V GC 356/15, wydruk rachunku bankowego k. 9 i 10 akt V GC 356/15, w/w umowa z dnia 02.06.2014r. k. 34 akta V GC 356/15, dowody wpłaty nr 1/08 i 1/07 k. 35 V GC 356/15, pismo pozwanego z dnia 30.09.2014r. k. 36, w/w umowa z dnia 27.06.2014 k. 28, zeznania świadka A. G. k. 48 – 49, zeznania powoda H. S. k. 49 – 50, częściowo zeznania pozwanego M. W. k. 50 – 51,

W toku zaś montażu dachu, gdy prace postępowały mozolnie i powód interweniował u pozwanego jako podwykonawcy, pozwany zaproponował powodowi, iż wykona mu ten dach i przejmie wykonawstwo prac i aby w tym celu powód niezwłocznie przekazał mu kwotę 10.000 zł. Powód przystał na tę propozycję, gdyż goniły go terminy wyznaczone przez instytucje finansującą i przekazał bezpośrednio do rąk pozwanego kwotę 10.000 zł na poczet wykonywanych prac. Pozwany jednak mimo upływu czasu nie przystąpił do wykonania dachu. Dach nie został ostatecznie wykonany przez pozwanego, lecz przez innego wykonawcę.

Powód odstąpił zatem od umowy z pozwanym. W piśmie z dnia 02.10.2014r. powołując się na odstąpienie od umowy, wezwał go do zwrotu wpłaconej mu zaliczki.

Pozwany w dniu 04.05.2015r. złożył powodowi oświadczenie, że rozliczy się z pobranej w kwocie 10.000 zł zaliczki w terminie do dnia 01.07.2015r. Pozwany powyższego oświadczenia nie uznawał jako oświadczenia w cudzym imieniu, lecz uczynił to sam we własnym imieniu.

Powód ponowił w/w wezwanie do zapłaty pismem z dnia 15.06.2016r., powołując się na uznanie przez pozwanego długu, bowiem ten nie zwrócił kwoty 10.000 zł.

Pozwany jednak mimo kolejnego wezwania nie zwrócił kwoty 10.000 zł jako pobranej zaliczki, a do której się zobowiązał do dnia 01.07.2015r.

dowód: oświadczenie pozwanego k.8, przedsądowe wezwanie do zapłaty z potwierdzeniem odbioru k. 9 i 10, ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty z potwierdzeniem nadania k. 11 i 12, pismo pozwanego do A. G. k. 36 akt V GC 356/15, zeznania świadka A. G. k. 48 – 49, zeznania powoda H. S. k. 49 – 50, częściowo zeznania pozwanego M. W. k. 50 – 51,

Sąd dał wiarę wskazanym w ustaleniach stanu faktycznego dokumentom, gdyż ich autentyczność i treść nie była kwestionowana przez strony, a Sąd nie dopatrywał się powodów by czynić to z urzędu.

Sąd nie znalazł także podstaw, aby nie dać wiary zeznaniom świadka A. G. w zakresie w jakim wykorzystał je do ustalenia stanu faktycznego, były bowiem spójne, jasne i rzeczowe. Korespondowały też z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym wzajemnie go uzupełniając. Sąd dał również wiarę zeznaniom stron, powoda -H. S. i częściowo pozwanego M. W., w zakresie w jakim wykorzystał je do ustalenia stanu faktycznego, gdyż były spójne, logiczne i rzeczowe a nadto korespondujące z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym. Sąd odmówił jednak przyznania prymatu wiary zeznaniom pozwanego w części dotyczącej zaprzeczenia otrzymania od powoda kwoty 10.000 zł. W ocenie Sądu przeczą temu nie tylko zeznania powoda, ale także oświadczenie pozwanego z dnia 04.05.2015r. o rozliczeniu się z pobranej zaliczki w tejże kwocie, którą zobowiązał się spłacić powodowi do dnia 01.07.2015r. Za niewiarygodne Sąd uznał również zeznania pozwanego jakoby materiały: naświetla, orynnowanie i błaty pochłonęły kwotę 27,000 zł, a mimo to z uwagi na naciski ze strony powoda i otrzymaną przez siostrę pozwanego sumę zaliczek w kwocie 20.000 zł, zgodził się zwrócić mu kwotę 10.000 zł, traktując tym samym tę kwotę jako rozliczenie z otrzymanych przez A. G. zaliczek w łącznej kwocie 20.000 zł. Taka argumentacja, zdaniem Sądu, jest nieprzekonująca, bowiem skoro wydatki na wykonanie prac, których stroną umowy była A. G. pochłonęłyby kwotę 27.000 zł a zaliczka wynosiła bezsprzecznie 20.000 zł, tym samym wykonawca byłby stratny już 7000 zł i mimo to zobowiązałby się zwrócić zamawiającemu jeszcze kwotę 10.000 zł, to takie zachowanie pozwanego pozbawione byłoby logiki i tym samym niezrozumiałe. Za infantylne, w szczególności wobec faktu, że pozwany prowadzi także działalność gospodarczą a z zawodu jest ekonomistą, należy natomiast potraktować jego zeznania, iż nie wiedział, że poniesione koszty można potrącić z zaliczki. Zatem zaprzeczenie przez pozwanego otrzymaniu kwoty 10.000 zł stanowi nieudolnie przyjętą linię obrony przed ewentualnymi konsekwencjami finansowymi.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu w świetle dokonanych ustaleń faktycznych jak i dokonanej poniżej argumentacji, powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Wstępnie wyjaśnić należy, że bezspornym były okoliczności montażu na hali należącej do powoda a położonej w K. dachu na podstawie łączącej powoda z A. G. umowy opisanej w sprawie V GC 356/15 oraz, że prace te wykonywał pozwany M. W. brat A. G., który działał jako podwykonawca. Bezspornym była też okoliczność, że na poczet w/w prac powód przelał na rachunek bankowy A. G. tytułem zaliczki łącznie w kwocie 20.000 zł.

Natomiast w ocenie Sądu powód w myśl reguł dowodowych wynikających z treści artykułów 6 k.c., 3 k.p.c. i 232 k.p.c. w przeprowadzonym postępowaniu dowodowym wykazał, że sam pozwany otrzymał również od niego kwotę 10.000 zł tytułem zaliczki. Mając bowiem zebrany w sprawie materiał dowodowy w tym złożone przez pozwanego pisemne oświadczenie o zwrocie zaliczki w kwocie 10.000 zł (k.8) nie może budzić wątpliwości, że kwotę tą pozwany otrzymał. Wprawdzie z oświadczenia tego nie wynika z jakiego tytułu jest zwrot owej zaliczki w kwocie 10.000 zł, do której zobowiązał się pozwany wobec powoda, to już z kontekstu złożonych zeznań stron wynika, że ma to związek z umową montażu dachu i propozycją złożoną powodowi przez pozwanego. Pozwany zeznając wskazał, że uważa sam, iż z tego oświadczenia można odczytać, że pobrał zaliczkę w wysokości 10.000 zł. Podkreślić też należy, że pozwany przy montażu przedmiotowego dachu wprawdzie uprzednio działał jako podwykonawca A. G., to jednak oświadczenie

o zwrocie zaliczki podpisał we własnym imieniu a nie siostry, podejmując tę decyzję samodzielnie, bowiem zaliczkę w kwocie 10.000 zł pobrał również we własnym imieniu.

Bezspornym zaś okazało się, że ów dach nie został położony przez pozwanego czy też A. G., mimo otrzymanych przez nich stosownych zaliczek od powoda a powód ostatecznie od umowy jego montażu odstąpił .

Tym samym bezsprzecznie nie doszło do zrealizowania przez pozwanego świadczenia wynikającego w całości ze zebranego materiału dowodowego z zawartej z powodem umowy dzieła jakim był montaż przedmiotowego dachu, na poczet której to powód uiszczył pozwanemu zaliczkę w kwocie 10.000 zł.

Przechodząc zatem do rozważań prawnych wskazać należy, że zgodnie z art. 627 k.c. przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

Pomiędzy stronami niewątpliwie doszło do zawarcia w formie ustnej umowy montażu dachu, pozwany nie wywiązał się jednak w całości ze swojego świadczenia. Dach nie został bowiem położony. Powód natomiast spełniając swój obowiązek uiszczył pozwanemu kwotę 10.000 zł tytułem zaliczki na poczet wykonania prac, tym samym w części spełnił swoje świadczenie wobec pozwanego.

Zgodnie z treścią art. 635 k.c. jeżeli przyjmujący zamówienie opóźnia się z rozpoczęciem lub wykończeniem dzieła tak dalece, że nie jest prawdopodobne, żeby je ukończył w czasie umówionym, zamawiający może bez wyznaczania terminu dodatkowego odstąpić od umowy, jeszcze przed upływem terminu do jego wykonania.

Nie budzi wątpliwości, że mamy tutaj do czynienia z taką sytuacją i powód złożył pozwanemu oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Oświadczenie to nie było kwestionowane przez pozwanego a związane było z nieterminowością w realizacji zobowiązania.

Zatem powód mógł zasadnie żądać zwrotu uiszczonej na rzecz pozwanego zaliczki w kwocie 10.000 zł korzystając z ochrony prawnej wynikającej z treści art. 494 § 1 k.c. Ponadto przemawia za tym również fakt uznania przez pozwanego wobec powoda długu w tej wysokości, czego materialnym substratem jest jego oświadczenie z dnia 04.05.2015r. o rozliczeniu się z pobranej zaliczki w kwocie 10.000 zł w terminie do dnia 01.07.2015r. (k.8).

Uznanie niewłaściwe długu bowiem należy najogólniej rozumieć jako przyznanie przez dłużnika wobec wierzyciela o istnieniu długu. Jak wyjaśniał to Sąd Najwyższy w sprawie IV CSK 366/11 - o uznaniu roszczenia można mówić wtedy, gdy określone zachowania dłużnika dotyczą w sposób jednoznaczny skonkretyzowanego, skierowanego przeciwko niemu roszczeniu. Natomiast dla zakwalifikowania zachowania dłużnika w kategoriach uznania roszczenia konieczne jest stwierdzenie, że z rozeznaniem daje wyraz temu, iż wierzycielowi przysługuje w stosunku do niego wierzycielność wynikająca z konkretnego stosunku prawnego (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 16 marca 2012r., IV CSK 366/11). Ponadto uznanie niewłaściwe to przyznanie przez dłużnika wobec wierzyciela faktu istnienia długu, przy zastrzeżeniu, że nie ma znaczenia jaką formę przybierze oświadczenie dłużnika (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2004 r., sygn. akt. V CK 346/03). Zaś niewłaściwe uznanie długu, może być dokonane w sposób wyraźny, bądź dorozumiany, przez czynność czysto faktyczną. Oświadczenie dłużnika nie musi wykazywać ani podstawy prawnej uznania długu, ani wysokości uznawanego roszczenia, choć jest możliwe zastrzeżenie przez dłużnika ograniczonego charakteru uznania. Istotne jest, aby zachowanie dłużnika wywarło na osobie wierzyciela przekonanie, że dłużnik jest świadomy istniejącego długu, który zostanie na rzecz wierzyciela zapłacony. Pomocniczo wskazać należy, że uznanie roszczenia definiuje SN w wyr. z dnia 7 marca 2003r. (I CKN 11/01, Lex nr 83834), jako każdy przypadek wyraźnego oświadczenia woli lub też innego jednoznacznego zachowania się dłużnika wobec wierzyciela, z którego wynika, że dłużnik uważa roszczenie za istniejące. Sensem bowiem instytucji uznania roszczenia jest zapewnienie dłużnika wobec wierzyciela o wykonaniu zobowiązania, w związku z czym wierzyciel nie musi obawiać się upływu przedawnienia roszczenia, gdyż takie uznanie powoduje przerwanie biegu przedawnienia (art. 123 § 1 pkt 2 k.p.c.), na skutek którego przedawnienie zaczyna biec na nowo. Jest to więc przejaw lojalności dłużnika wobec wierzyciela (zob. wyrok. SN z dnia 11.08.2011r w sprawie I CSK 03/10, lex nr 898249).

Niewątpliwie złożone przez pozwanego oświadczenie należy zakwalifikować jako oświadczenia wiedzy strony, z której wynika świadomość co do istnienia roszczenia wobec powoda w kwocie 10.000 zł tytułem zaliczki. Ponadto pozwany zobowiązał się ten dług uregulować do dnia 01.07.2015r., czego ostatecznie nie uczynił.

Sąd nie podziela zarzutu strony pozwanej odnośnie powagi rzeczy ugodzonej z uwagi na zawartą w dniu 04.02.2016r. ugodę w sprawie VGC 356/15 tut. Sądu, albowiem nie zachodzi tożsamość stron procesu oraz brak jest podstaw do przyjęcia, że zaliczka w kwocie 10.000 zł została pobrana przez pozwanego na poczet faktury proforma nr 01/06/2014r z dnia 30.05.2014r.

Podkreślić również należy, że w obu sprawach (nin. i o sygn. akt VGC 356/15), przewijają się wezwania do zapłaty w łącznej kwocie 30.000 zł tj. z dnia 02.10.2014r i 06.03.2015r., co dodatkowo wzmacnia argument, iż istotnie powód łącznie świadczył pozwanemu i jego siostrze kwotę 30.000 zł. Nadto wezwania te pochodzą sprzed daty sporządzenia oświadczenia o rozliczeniu się z zaliczki, co miało miejsce 04.05.2015r. a zatem nie może być cienia wątpliwości, że to nie treść tego oświadczenia z uwagi na możliwą zarzucalność niejednoznaczności jej zapisu dała powodowi asumpt do roszczenia sobie wobec pozwanego kwoty 10.000 zł

Tym samym zasadnym było dochodzenie pozwem przez powoda zapłaty przez pozwanego kwoty 10.791,41 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 21.06.2015r. do dnia zapłaty, czemu Sąd dał wyraz w pkt. I wyroku kierując się treścią art. 627 i art. 635 k.c. w zw. z art. 494 § 1 k.c. i art. 481 § 1 i 2 k.c.

Powód bowiem do kwoty 10.000 zł doliczył skapitalizowane odsetki od dnia 02.07.2015r. do dnia wytoczenia powództwa, mając na uwadze złożone przez pozwanego oświadczenie o zwrocie kwoty 10.000 zł tytułem zaliczki do dnia 01.07.2015r. (k.8). Zaś skapitalizowanie to nastąpiło w sposób prawidłowy.

Sąd w pkt II wyroku mając na uwadze treści art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., i fakt przegrania przez pozwanego w całości sprawy co do kwoty głównej, zasądził od pozwanego na rzecz powoda poniesione przez niego koszty procesu, na które złożyły się: opłata sądowa – 540 zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości stawek minimalnych określonych odrębnymi przepisami wraz z opłatą skarbową – 4.817 zł, łącznie 5.357 zł.

SSR Iwona Szczepańska